

dimarts, 30 d'abril de 2024

L'última pel·lícula que veié Franco, a la UdL i sense els talls de la censura

El passi de 'Furia española' s'acompanya d'una exposició sobre el film de Francesc Betriu

Diuen que va ser la darrera pel·lícula que va veure Franco. *Furia española* [<https://www.filmoteca.cat/web/ca/film/furia-espanola>], estrenada l'11 de juliol de 1975 al cinema Olympia de València, amb amenaça de bomba inclosa, és el segon llargmetratge del cineasta [Francesc Betriu](https://biblioguies.udl.cat/francescbetriu/biografia) [<https://biblioguies.udl.cat/francescbetriu/biografia>] (Organyà 1940 València 2020).

Dijous 2 de maig es podrà visionar íntegra a la Sala d'Actes del Rectorat, gràcies a una [iniciativa](#) [

Un fotograma de *Furia española*. FOTO: Filmoteca de Catalunya

[https://bid.udl.cat/ca/biblioteca/biblioteques-i-unitats/lleida/lletres/furia_espanola/index.html] de la Biblioteca de Lletres i el Departament de Geografia, Història i Història de l'Art de la Universitat de Lleida (UdL). Es tracta de la versió original restaurada i [digitalitzada per la Filmoteca de Catalunya](#) estrenada al darrer Festival de Sant Sebastià i que incorpora els 23 talls que va practicar-li la censura franquista tot reduint en sis minuts la durada del film.

Aquesta comèdia esperpèntica protagonitzada per Mònica Randall i Cassen, forma part d'una trilogia de pel·lícules, amb *Corazón solitario* (1973) i *La vida andaluza* (1976), de forta crítica política i social del tardofranquisme i la transició.

A *Furia española*, la història d'un aferrissat seguidor del Barça serveix a Betriu per fer una sàtira del món del futbol com a alienador social, emocional i fins i tot sexual. Rodada en bona part al Raval de Barcelona, aleshores el 'barri xinó', "el retrat tragicòmic del lumpenproletariat que hi fa esdevé una demolidora caricatura del mascle ibèric i de la dictadura", explica el professor de la UdL, Sandro Machetti.

La projecció del film anirà precedida, a les 16.30h, d'una presentació a càrrec de Machetti, Nieves López Menchero (vídua de Betriu) i Ferran Alberich (coordinador del Pla de digitalització de la Filmoteca de Catalunya i [Premi Nacional de Patrimoni Cinematogràfic i Audiovisual 2022](#) [<https://www.lamoncloa.gob.es/serviciosdeprensa/notasprensa/cultura/Paginas/2022/051022-ferran-alberich-pn.aspx>]).

Un cop finalitzat el passi, presentaran l'exposició *Furia española: mostra documental del fons especial Francesc Betriu*, el seu comissari, Antonio Alin Coroian, i Rodolf González, cap de la Biblioteca de Lletres, espai que acull el [llegat de Betriu des de febrer del 2020](#) [<https://www.udl.cat/ca/serveis/oficina/Noticies/Arriba-a-la-UdL-el-fons-del-cineasta-lleidata-Francesc-Betriu/>].

La mostra, que es pot visitar fins el 30 de juny en l'horari habitual de la biblioteca, presenta materials i curiositats relacionats amb el llargmetratge: guions, cartes de la censura, plànols, crítiques cinematogràfiques de premsa, dibuixos d'en Perich pels cartells de la pel·lícula que van ser censurats, i fotografies del rodatge amb els seus protagonistes (Randall, Cassen, Albert Lucchetti, Ovidi Montllor o el propi Betriu), entre altres. Tots els documents i imatges pertanyen al [fons especial Francesc Betriu](https://biblioguies.udl.cat/francescbetriu) [<https://biblioguies.udl.cat/francescbetriu>] que el director de cinema lleidatà [va donar a la UdL](https://www.udl.cat/ca/serveis/oficina/Noticies/El-cineasta-Francesc-Betriu-dona-el-seu-fons-documental-a-la-Udl) [<https://www.udl.cat/ca/serveis/oficina/Noticies/El-cineasta-Francesc-Betriu-dona-el-seu-fons-documental-a-la-Udl>] l'octubre del 2019.

La jornada que la UdL dedica a *Furia española* s'emmarca en les activitats de difusió del Fons Betriu que es van iniciar l'any passat amb ['Rodorera, Betriu i un diamant'](https://www.udl.cat/ca/serveis/oficina/Noticies/Seixanta-i-quaranta-anys-de-la-novella-i-la-serie-La-placa-del-Dian) [<https://www.udl.cat/ca/serveis/oficina/Noticies/Seixanta-i-quaranta-anys-de-la-novella-i-la-serie-La-placa-del-Dian>]: unes jornades dedicades al 60è i 40è aniversari, respectivament, de la publicació de *La plaça del diamant* de Mercè Rodorera, i de la sèrie i la pel·lícula que Betriu va fer d'aquesta novel·la.

MÉS INFORMACIÓ:

Programa de la Jornada 'Furia española': una sàtira política en el tardofranquisme i la transició [https://bid.udl.cat/export/sites/Sbd/ca/.galleries/furia_espanola/furia_programama.pdf]